

TÌM HI U LU T PHÒNG, CH NG TÁC H I C A R U, BIA

TS. Tr n Tu n Duy (*)

Ngày 14 tháng 6 n m 2019, Qu c h i n c C ng hòa xã h i ch ngh a Vi t Nam khóa XIV, k h p th 7 ã thông qua Lu t phòng, ch ng tác h i c a r u, bia s 44/2019/QH14 g m 7 ch ng và 36 i u, v i 84,3% t ng s i bi u Qu c h i tán thành. Lu t này quy nh bi n pháp gi m m c tiêu th r u, bia; bi n pháp qu n lý vi c cung c p r u, bia; bi n pháp gi m tác h i c a r u, bia; i u ki n b o m cho ho t ng phòng, ch ng tác h i c a r u, bia (PCTHRB); qu n lý nhà n c và trách nhi m c a c quan, t ch c, cá nhân trong PCTHRB.

Lu t chính th c có hi u l c thi hành t ngày 01 tháng 01 n m 2020. Tác gi xin gi i thi u m t s n i dung c b n c a Lu t PCTHRB d i d ng h i - áp:

Câu h i 1. Theo quy nh c a Lu t phòng, ch ng tác h i c a r u, bia thì r u, bia c nh ngh a nh th nào?

Tr l i: Theo Kho n 1 và kho n 2 i u 2, Lu t PCTHRB thì:

“*R u*” là u ng có c n th c ph m, c s n xu t t quá trình lên men t m t ho ch n h p c a các lo i nguyên li u ch y u g m tinh b t c a ng c c, d ch ng c a cây, hoa, c , qu ho c là u ng c pha ch t c n th c ph m.

“*Bia*” là u ng có c n th c ph m, c s n xu t t quá trình lên men t h n h p c a các lo i nguyên li u ch y u g m m ch nha (malt), i m ch, n m men bia, hoa bia (hoa houblon), n c.

Câu h i 2. Nhà n c có nh ng chính sách gì trong phòng, ch ng tác h i c a r u, bia?

Tr l i: Theo i u 3, Lu t PCTHRB thì Nhà n c có các chính sách sau ây trong PCTHRB:

- Th c hi n ng b các bi n pháp PCTHRB.

(*) Phó Tr ng khoa Lu t, H c vi n Cán b Thành ph H Chí Minh

- Ưu tiên hoạt động thông tin, giáo dục, truyền thông; giám sát sản xuất, tiếp cận các cơ sở, địa điểm; giám sát các cơ sở, địa điểm; tăng cường quản lý sản xuất, kinh doanh; thực hiện các biện pháp PCTHRB đối với trẻ em, học sinh, sinh viên, thanh niên, phụ nữ mang thai.

- Bảo đảm nguồn lực cho PCTHRB; chú trọng các hoạt động PCTHRB của cộng đồng và các ngành; huy động xã hội hóa các hoạt động PCTHRB.

- Khuyến khích nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ, ứng dụng công nghệ cao, công nghệ tiên tiến, công nghệ mini hình giám sát các cơ sở, địa điểm.

- Khen thưởng tập thể, cá nhân có thành tích trong PCTHRB.

Câu hỏi 3. Cá nhân, tổ chức có quy định và nghĩa vụ nào trong phòng, chống tác hại của rượu, bia?

Trả lời: Theo Điều 4, Luật PCTHRB thì cá nhân, tổ chức có các quy định và nghĩa vụ sau đây trong PCTHRB:

- Các cơ sở trong môi trường không nên hình thành các cơ sở rượu, bia.
- Các cơ sở cung cấp thông tin phù hợp, chính xác, khách quan, khoa học, đầy đủ về rượu, bia, nguồn gốc, xuất xứ, chất lượng và tác hại của rượu, bia.
- Phê phán, tố cáo hành vi vi phạm pháp luật về PCTHRB; tố cáo vi phạm quan, người có thẩm quyền không xử lý hành vi vi phạm pháp luật về PCTHRB.
- Tuân thủ quy định của pháp luật về PCTHRB.

Câu hỏi 4. Xin hãy cho biết về các hành vi bị nghiêm cấm trong phòng, chống tác hại của rượu, bia?

Trả lời: Điều 5, Luật PCTHRB quy định về các hành vi bị nghiêm cấm trong PCTHRB, bao gồm: (1) Xúi giục, kích động, lôi kéo, ép buộc người khác uống rượu, bia; (2) Người chưa đủ 18 tuổi uống rượu, bia; (3) Bán, cung cấp, khuyến khích người khác uống rượu, bia cho người chưa đủ 18 tuổi; (4) Sử dụng lao động là người chưa đủ 18 tuổi trực tiếp tham gia vào việc sản xuất, mua bán rượu, bia; (5) Cán bộ, công chức, viên chức, người lao động trong cơ quan, tổ chức, sự quan, hệ thống quan, quân nhân chuyên nghiệp, chính sách, người làm việc trong lĩnh vực trang nhân dân, học sinh, sinh viên uống rượu, bia ngay trước, trong giờ làm

vi c, h c t p và ngh gi a gi làm vi c, h c t p; (6) i u khi n ph ng ti n giao thông mà trong máu ho c h i th có n ng c n; (7) Qu ng cáo r u có c n t 15 tr lên; (8) Cung c p thông tin không chính xác, sai s th t v nh h ng c a r u, bia i v i s c kh e; (9) Khuy n m i trong kinh doanh r u, bia có c n t 15 tr lên; s d ng r u, bia có c n t 15 tr lên khuy n m i d i m i hình th c; (10) S d ng nguyên li u, ph gia, ch t h tr ch bi n không c phép dùng trong th c ph m; nguyên li u, ph gia th c ph m, ch t h tr ch bi n th c ph m không b o m ch t l ng và không rõ ngu n g c, xu t x s n xu t, pha ch r u, bia; (11) Kinh doanh r u không có gi y phép ho c không ng ký; bán r u, bia b ng máy bán hàng t ng; (12) Kinh doanh, tàng tr , v n chuy n r u, bia gi , nh p l u, không b o m ch t l ng, không rõ ngu n g c, xu t x , nh p l u r u, bia.

Câu h i 5. Lu t phòng, ch ng tác h i c a r u, bia có quy nh v nh ng n i không c u ng r u bia hay không?

Tr l i: i u 10, Lu t PCTHRB quy nh r t rõ v nh ng a i m không c u ng r u, bia, g m: (1) C s y t; (2) C s giáo d c trong th i gian gi ng d y, h c t p, làm vi c; (3) C s , khu v c ch m sóc, nuôi d ng, vui ch i, gi i trí dành cho ng i ch a 18 tu i; (4) C s cai nghi n, c s giáo d c b t bu c, tr ng giáo d ng, c s giam gi ph m nhân và c s giam gi khác; (5) C s b o tr xã h i; (6) N i làm vi c c a c quan nhà n c, t ch c chính tr , t ch c chính tr - xã h i, t ch c chính tr xã h i - ngh nghi p, n v s nghi p công l p trong th i gian làm vi c, tr a i m c phép kinh doanh r u, bia; (7) Các a i m công c ng theo quy nh c a Chính ph .

Câu h i 6. Xin hãy cho bi t, ng i có hành vi vi ph m pháp lu t v phòng, ch ng tác h i c a r u, bia thì s b x lý nh th nào?

Tr l i: Theo i u 28, Lu t PCTHRB thì t ch c, cá nhân có hành vi vi ph m pháp lu t v PCTHRB thì tùy theo tính ch t, m c vi ph m mà b x lý k lu t, x ph t vi ph m hành chính ho c b truy c u trách nhi m hình s , n u gây thi t h i thì ph i b i th ng theo quy nh c a pháp lu t.

Câu hỏi 7. Các nội dung nào không thể hiện trong qu ng cáo r u, bia có c n d i 5,5 ?

Tr l i: Nội dung không thể hiện trong qu ng cáo r u, bia có c n d i 5,5 : (1) Có thông tin, hình nh nh m khuy n kích u ng r u, bia; thông tin r u, bia có tác đ ng t o s tr ng thành, thành t, thân thi n, h p đ n v gi i tính; h ng n tr em, h c sinh, sinh viên, thanh niên, ph n mang thai; (2) S đ ng v t đ ng, hình nh, bi u t ng, âm nh c, nhân v t trong phim, nhữn hi u s n ph m dành cho tr em, h c sinh, sinh viên; s đ ng ng i ch a 18 tu i ho c hình nh c a ng i ch a 18 tu i trong qu ng cáo r u, bia (i u 12 Lu t PCTHRB).

Câu hỏi 8. Các s ki n, ph ng ti n qu ng cáo nào không c áp đ ng trong vi c qu ng cáo r u, bia có c n d i 5,5 ?

Tr l i: Theo kho n 3, i u 12, Lu t PCTHRB thì không th c hi n qu ng cáo trên các ph ng ti n qu ng cáo trong tr ng h p sau ây: (1) S ki n, ph ng ti n qu ng cáo, s n ph m dành cho ng i ch a 18 tu i, h c sinh, sinh viên, thanh niên, ph n mang thai; (2) Ph ng ti n giao thông; (3) Báo nói, báo hình ngay tr c, trong và ngay sau ch ng trình dành cho tr em; trong th i gian t 18 gi n 21 gi h ng ngày, tr tr ng h p qu ng cáo có s n trong các ch ng trình th thao mua b n quy n ti p sóng tr c ti p t n c ngoài và tr ng h p khác theo quy nh c a Chính ph ; (4) Ph ng ti n qu ng cáo ngoài tr i vi ph m quy nh v kích th c, kho ng cách t ph ng ti n qu ng cáo tính t khuôn viên c a c s giáo d c, c s , khu v c ch m sóc, nuôi đ ng, vui ch i, gi i trí dành cho ng i ch a 18 tu i.

Câu hỏi 9. Vi c qu ng cáo r u có c n t 5,5 n d i 15 và bia có c n t 5,5, tr lên c Lu t quy nh nh th nào?

Tr l i: Theo i u 13, Lu t PCTHRB thì vi c qu ng cáo r u có c n t 5,5 n d i 15 và bia có c n t 5,5 tr lên ph i tuân th quy nh nh i v i qu ng cáo r u, bia có c n d i 5,5 và không c qu ng cáo: (1) Trong ch ng trình, ho t ng v n hóa, sân kh u, i n nh, th thao; 2) Trên các ph ng ti n qu ng cáo ngoài tr i, tr bi n hi u c a c s kinh doanh r u, bia.

Câu hỏi 10. Luật quy định như thế nào về điều kiện cấp phép sản xuất rượu công nghiệp có cồn 5,5 tr lên?

Trả lời: Theo khoản 1, điều 15, Luật PCTHRB thì điều kiện cấp phép sản xuất rượu công nghiệp có cồn 5,5 tr lên gồm: (1) Doanh nghiệp được thành lập theo quy định của pháp luật; (2) Có dây chuyền máy móc, thiết bị công nghiệp, quy trình công nghệ sản xuất rượu đáp ứng quy mô sản xuất; (3) Bảo đảm điều kiện vệ sinh an toàn thực phẩm và bảo vệ môi trường; (4) Có nhân viên kỹ thuật có trình độ, chuyên môn phù hợp với ngành, nghề sản xuất rượu.

Câu hỏi 11. Luật quy định như thế nào về điều kiện cấp phép sản xuất rượu th công có cồn 5,5 tr lên nhằm mục đích kinh doanh?

Trả lời: Khoản 2, điều 15, Luật PCTHRB quy định về điều kiện cấp phép sản xuất rượu th công có cồn 5,5 tr lên nhằm mục đích kinh doanh, bao gồm: (1) Doanh nghiệp, hợp tác xã, liên hiệp hợp tác xã hoặc hộ kinh doanh được thành lập theo quy định của pháp luật; (2) Bảo đảm điều kiện vệ sinh an toàn thực phẩm theo quy định của pháp luật.

Câu hỏi 12. Xin cho biết điều kiện cấp phép mua bán rượu có cồn 5,5 tr lên?

Trả lời: Theo khoản 4, điều 15, Luật PCTHRB thì điều kiện cấp phép mua bán rượu có cồn 5,5 tr lên bao gồm: (1) Người ký kinh doanh theo quy định của pháp luật; (2) Đáp ứng điều kiện theo từng loại hình mua bán rượu.

Câu hỏi 13. Việc quản lý việc sản xuất rượu th công không nhằm mục đích kinh doanh được quy định như thế nào?

Trả lời:

- Hộ gia đình, cá nhân sản xuất rượu th công không nhằm mục đích kinh doanh phải có bản kê khai gửi Ủy ban nhân dân cấp xã và làng r u để sản xuất, phẩm vì sức khỏe, cam kết bảo đảm an toàn thực phẩm và không bán rượu ra thị trường theoמוד B trong Bộ Công Thương quy định.

- Ủy ban nhân dân các cấp hướng dẫn việc thực hiện các quy định của pháp luật về an toàn thực phẩm; báo cáo sản lượng và tình hình bảo đảm an toàn thực phẩm việc sản xuất rượu th công không nhằm mục đích kinh doanh trên địa bàn (điều 17, Luật PCTHRB).

Câu hỏi 14. Những ai mà không được bán rượu, bia?

Trả lời: Theo Điều 19, Luật PCTHRB thì rượu, bia không được bán cho những ai sau: (1) Các sỹ tử; (2) Các giáo dân; (3) Các cơ quan, khu vực chính quyền, nuôi dưỡng, vui chơi, giải trí dành cho người chưa đủ 18 tuổi; (4) Các cơ quan nghiên cứu, các giáo dân bất tu, trung tâm giáo dục, các giám mục, linh mục và các giám mục khác; (5) Các bộ trưởng xã hội; (6) Những làm việc của các quan nhà nước, tổ chức chính trị, tổ chức chính trị - xã hội, tổ chức chính trị xã hội - nghề nghiệp, nghiên cứu và sản xuất công nghiệp, truyền thông và các phép kinh doanh rượu, bia.

Câu hỏi 15. Các quy định nhằm phòng ngừa tai nạn giao thông liên quan đến việc uống rượu, bia?

Trả lời:

- Người lái xe khi tham gia giao thông không được uống rượu, bia trước và trong khi tham gia giao thông.

- Người kinh doanh vận tải, chủ phương tiện giao thông vận tải có trách nhiệm chấp hành nghiêm chỉnh pháp phòng ngừa, phát hiện, ngăn chặn người lái xe khi tham gia giao thông vận tải uống rượu, bia ngay trước và trong khi tham gia giao thông.

- Cơ quan, người có thẩm quyền có trách nhiệm kiểm tra nồng độ cồn trong máu, hít thở của người lái xe khi tham gia giao thông đang tham gia giao thông hoặc gây ra tai nạn giao thông.

- Bộ Giao thông vận tải có trách nhiệm xây dựng nội dung và tổ chức việc đào tạo về PCTHRB trong chương trình đào tạo công nhân, chủ phương tiện, giải pháp lái xe khi tham gia giao thông theo quy định của pháp luật. (Điều 21, Luật PCTHRB)

Câu hỏi 16. Các nội dung về vận phòng, chế tác hình ảnh, rượu, bia?

Trả lời: Khoản 1, Điều 23, Luật PCTHRB quy định các nội dung về vận phòng PCTHRB gồm:

- Thông tin, kiến thức, pháp luật về vận phòng, chế tác hình ảnh, rượu, bia;

- Biện pháp giảm tác hại của rượu, bia; kiến thức về lái xe uống rượu, bia; kiến thức về an toàn và nguy hiểm, xử trí khi gặp người say, người nghiện rượu, bia.

Câu hỏi 17. Luật có quy định về các nội dung cần tập trung trong phòng, chống tác hại của rượu, bia?

Trả lời: Theo khoản 2, điều 23, Luật PCTHRB quy định các nội dung cần tập trung trong PCTHRB: (1) Ngăn chặn việc xuyên tạc, bôi nhọ, bia; (2) Ngăn chặn việc nhử, bia; (3) Thành viên gia đình có ngăn chặn việc xuyên tạc, bôi nhọ, bia, ngăn chặn việc nhử, bia; (4) Trẻ em, học sinh, sinh viên, thanh niên, phụ nữ mang thai; (5) Ngăn chặn việc bôi nhọ tác hại của rượu, bia.

Câu hỏi 18. Các biện pháp phòng ngừa tác hại của rượu, bia tích cực nào cần quy định như thế nào?

Trả lời: Điều 24, Luật PCTHRB quy định về các biện pháp phòng ngừa tác hại của rượu, bia tích cực như sau:

- Tuyên truyền, vận động các gia đình, thành viên thu hút chính sách, công đồng tham gia tuyên truyền và thực hiện quy định của pháp luật về PCTHRB.

- Liên kết hợp tác phòng, chống tác hại của rượu, bia vào các phong trào, hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao, xây dựng lối sống văn hóa và hoạt động khác tích cực.

- Vận động, khuyến khích quy định trong hộ gia đình, quy định về việc hạn chế hoặc không uống rượu, bia tại đám cưới, đám tang, lễ hội trên địa bàn dân cư.

- Vận động cá nhân, tổ chức không sử dụng sản phẩm rượu, bia không rõ nguồn gốc, xuất xứ, đặc biệt là các sản phẩm nghi ngờ an toàn thực phẩm.

- Phát hiện, phản ánh việc say rượu, bia, ngăn chặn việc nhử, bia công khai, phòng ngừa, xử lý hành vi gây ra tai nạn, an toàn xã hội.

Câu hỏi 19. Kinh phí cho hoạt động phòng, chống tác hại của rượu, bia cần lấy từ đâu?

Trả lời: Theo điều 26, Luật PCTHRB thì kinh phí cho hoạt động PCTHRB bao gồm:

- Ngân sách nhà nước;
- Kinh phí hợp pháp khác.

Kinh phí cho hoạt động PCTHRB được phân bổ, quản lý, sử dụng đúng mục đích, hiệu quả và theo quy định của pháp luật.

Câu hỏi 20. Trách nhiệm của các s kinh doanh rượu, bia có quy định như thế nào?

Trả lời: Theo Điều 32, Luật PCTHRB thì các s kinh doanh rượu, bia có trách nhiệm:

- Tuân thủ quy định của pháp luật về điều kiện kinh doanh rượu, bia; về quảng cáo, khuyến mại, tài trợ, an toàn thực phẩm, chất lượng, tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật, ghi nhãn hàng hóa về rượu, bia. Thông tin về sản phẩm rượu, bia phải bố trí chính xác, khoa học.

- Cung cấp thông tin đầy đủ, chính xác về hoạt động kinh doanh của các s theo yêu cầu của các quan có thẩm quyền.

- Không sử dụng lao động là người chưa đủ 18 tuổi trực tiếp tham gia vào việc kinh doanh, quảng cáo rượu, bia.

- Thu hồi và xử lý rượu, bia không bố trí chất lượng, an toàn thực phẩm theo quy định của pháp luật về an toàn thực phẩm.

- Phải niêm yết thông báo không bán rượu, bia cho người chưa đủ 18 tuổi. Trường hợp nghi ngờ về tuổi của người mua rượu, bia thì người bán có quyền yêu cầu người mua xuất trình giấy tờ chứng minh.

- Các s bán rượu, bia tiêu dùng tại chỗ nên và có hình thức thông tin phù hợp để vì khách hàng và vì các không gian khi nhận thông tin giao thông, hỗ trợ khách hàng thuê, sử dụng phương tiện giao thông công cộng sau khi uống rượu, bia.

- Không cấm mại mại bán rượu, bia tiêu dùng tại chỗ trong bán kính 100 m tính từ khuôn viên của các s y tế, nhà trẻ, trường mẫu giáo, trường mầm non, các s giáo dục phổ thông.

Câu hỏi 21. Trách nhiệm của người uống rượu, bia có quy định như thế nào?

Trả lời: Điều 33, Luật PCTHRB quy định về trách nhiệm của người uống rượu, bia như sau:

- Người uống rượu, bia có trách nhiệm trong phạm vi nhiệm vụ, quyền hạn của mình, có trách nhiệm thực hiện các biện pháp PCTHRB; thực hiện

thực hiện nghiêm quy định không uống rượu, bia trong thời gian làm việc, thời gian làm việc các quan, tổ chức.

- Người dân phố, khu phố, thị trấn, phường, xã, thôn, xóm, làng, buôn, phum, sóc, tổ chức các xã, công đồng tham gia các hoạt động PCTHRB.

Câu hỏi 22. Trách nhiệm của gia đình trong phòng, chống tác hại của rượu, bia?

Trả lời: Điều 34, Luật PCTHRB quy định trách nhiệm của gia đình:

- Giáo dục, giám sát, nhắc nhở thành viên chưa 18 tuổi không uống rượu, bia, các thành viên khác trong gia đình hạn chế uống rượu, bia; người thân, giúp đỡ người nghiện rượu, bia trong gia đình cai nghiện rượu, bia.

- Hướng dẫn các thành viên trong gia đình kiên quyết từ chối uống rượu, bia; kiên quyết nhận biết, ngăn chặn, xử trí khi gặp người say rượu, bia, người nghiện rượu, bia và thực hiện các biện pháp PCTHRB.

- Tham gia với các cơ quan, tổ chức và công đồng thực hiện PCTHRB.

Kết luận

Trên đây là một số nội dung cơ bản của Luật PCTHRB. Các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan cần thực hiện nghiêm túc các quy định của Luật nhằm hạn chế tình trạng tác hại của rượu, bia và góp phần nâng cao trình độ sức khỏe cho người Việt, góp phần làm giảm tai nạn giao thông, giảm gánh nặng cho xã hội./.